

Zatrudnianie obywateli Ukrainy na podstawie przepisów specustawy z 12.03.2022 r.

W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie polski rząd przygotował ustawę specjalną, w której znajdują się m.in. przepisy dotyczące zatrudniania obywateli Ukrainy. Dzięki nowym regulacjom prawnym, cudzoziemcy zza naszej wschodniej granicy mają otwarty dostęp do polskiego rynku pracy. Potrzebują jedynie legalnego pobytu. Ten również regulują przepisy ustawy specjalnej o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Co powinni wiedzieć pracodawcy zatrudniający Ukraińców? Odpowiadamy.

Przepisów specjalnych, dotyczących zatrudnienia obywateli Ukrainy należy szukać w art. 22 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Czytamy w nim m.in., że obywatel Ukrainy jest uprawniony do wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w okresie pobytu zgodnego z obowiązującymi przepisami, w przypadku gdy:

1) jego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie art. 2 ust. 1

lub

2) jest obywatelem Ukrainy przebywającym legalnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

– jeżeli podmiot powierzający wykonywanie pracy powiadomi w terminie 14 dni od dnia podjęcia pracy przez obywatela Ukrainy powiatowy urząd pracy właściwy ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania podmiotu o powierzeniu wykonywania pracy temu obywatelowi.

Oznacza to, że **wszyscy obywatele Ukrainy**, a nie tylko ci, którzy przybyli do naszego kraju po 24 lutego 2022 r., **przebywający w Polsce legalnie mogą podjąć pracę bez zezwolenia czy oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi**. Wystarczy do tego legalny pobyt w RP i powiadomienie przez pracodawcę urzędu pracy (powiadomienie następuje za pośrednictwem systemu teleinformatycznego – praca.gov.pl). Oznacza to, że nawet ci obywatele Ukrainy, którzy przebywają w Polsce na dokumencie pobytowym, który wcześniej nie uprawniał ich do wykonywania pracy (np. wiza turystyczna „cel wydania 01”), mogą obecnie podjąć pracę.

Legalny pobyt

Obywatele Ukrainy, którzy na skutek rosyjskiej agresji opuścili swoją ojczyznę (w okresie od dnia 24 lutego 2022 r.), mogą legalnie przebywać w Polsce przez 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 r. Zapisano to w art. 2 ust. 1 ustawy specjalnej.

Jeżeli chodzi o obywateli Ukrainy, którzy przebywali w Polsce przed 24 lutego 2022 r., ich pobyt zostanie przedłużony na mocy ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

I tak:

- jeżeli ostatni dzień okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Polski na podstawie wizy krajowej przypada w okresie od 24 lutego 2022 r., okres pobytu na podstawie tej wizy oraz okres ważności tej wizy ulegają przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r. W takim przypadku w dokumencie podróży obywatela Ukrainy nie umieszcza się nowej naklejki wizowej. Wiza krajowa w okresie przedłużenia okresu pobytu oraz okresu ważności nie uprawnia do przekraczania granicy.

- jeżeli ostatni dzień okresu ważności zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego obywatelowi Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., okres ważności tego zezwolenia ulega przedłużeniu z mocy prawa do dnia 31 grudnia 2022 r. Przedłużenie ważności zezwolenia na pobyt czasowy nie uprawnia do uzyskania nowej karty pobytu.

- jeżeli termin do opuszczenia przez obywatela Ukrainy terytorium Polski (o którym mowa w art. 299 ust. 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.

- jeżeli termin dobrowolnego powrotu (o którym mowa w art. 315 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach) określony w decyzji wydanej wobec obywatela Ukrainy, przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.

- jeżeli ostatni dzień okresu ważności:

- kart pobytu,
- polskich dokumentów tożsamości obywatela Ukrainy,
- dokumentów „zgoda na pobyt tolerowany”

wydanych obywatelom Ukrainy przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., ulega on przedłużeniu z mocy prawa o okres 18 miesięcy.

- jeżeli ostatni dzień dopuszczalnego okresu pobytu obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:

- na podstawie wizy Schengen wydanej przez organ polski,
- na podstawie wizy wydanej przez inne państwo obszaru Schengen,
- na podstawie dokumentu pobytowego, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiającego jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz. Urz. UE L 157 z 15.06.2002, str. 1, z późn. zm.), wydanego przez właściwy organ innego państwa obszaru Schengen, albo innego dokumentu pobytowego wydanego przez organ tego państwa, uprawniającego do podróży po terytorium innych państw tego obszaru,
- w ramach ruchu bezwizowego

przypada w okresie od dnia 24 lutego 2022 r., a pobyt ten rozpoczął się przed tym dniem, jego pobyt na tym terytorium uznaje się za legalny przez okres 18 miesięcy.

Działalność gospodarcza

Ustawa specjalna umożliwia obywatelom Ukrainy również podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej na terytorium Polski na takich samych zasadach jak obywatele polscy, pod warunkiem uzyskania numeru PESEL. Stanowi o tym art. 23 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Czytamy w nim:

„1. Obywatele Ukrainy, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej uznaje się za legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2021 r. poz. 2354 oraz z 2022 r. poz. 91 i 583), mogą podejmować i wykonywać działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na takich samych zasadach jak obywatele polscy, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Uprawnienie, o którym mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem uzyskania przez obywatela Ukrainy numeru PESEL.

3. W przypadku gdy pobyt przedsiębiorcy – obywatela Ukrainy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przestanie być legalny na podstawie niniejszej ustawy lub ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, przedsiębiorca podlega wykreśleniu z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Przepis art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) stosuje się odpowiednio”.

Art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541) stanowi:

Art. 29. 1. Przedsiębiorca podlega wykreśleniu z CEIDG z urzędu, w drodze decyzji administracyjnej ministra właściwego do spraw gospodarki, w przypadku:

2) utraty przez przedsiębiorcę uprawnień do wykonywania działalności gospodarczej przysługujących na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Informacji na temat zatrudniania cudzoziemców udzielają konsultanci **Zielonej Linii** pod numerem telefonu 19524.

Zielona Linia prowadzi działania informacyjne, których celem jest wspieranie osób bezrobotnych w poszukiwaniu zatrudnienia, a także propagowanie pozytywnych wzorców, mobilizujących do rozwoju czy zakładania własnych firm. Zielona Linia swoje usługi kieruje również do pracodawców, m.in. chcących zatrudnić cudzoziemców czy szukających wsparcia z urzędu pracy. Nadzór nad

działalnością serwisu prowadzi Komenda Główna Ochotniczych Hufców Pracy podlegająca pod Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Wojciech Napora
Starszy Specjalista – redaktor serwisu
w.napora@zielonalinia.gov.pl
tel. 85 74 81 621

Zielona Linia
ul. Trawiasta 20B, 15-161 Białystok
www.zielonalinia.gov.pl